

Lempäälän kunnan lausunto linjojen 50 ja 52 viikonloppuliikennöinnistä kesällä 2026

Yhdyskuntalautakunta 11.11.2025 § 163
120/08.00.00/2025

Valmistelija: liikenneinsinööri Valtteri Partanen

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikenne (Nysse) pyytää Lempäälän kunnalta lausuntoa joukkoliikennelinjojen 50 ja 52 palvelutasosta kesäkaudelle 2026.

Asiassa on kyse linjojen viikonloppuliikennöintiä koskevista muutoksista. Nysse on jo useamman vuoden seurannut linjojen 50 ja 52 matkustajamäärien kehitystä. Joukkoliikenteen linjat 50 ja 52 otettiin käyttöön nykyisillä reiteillään kesäkuussa 2021 29.4.2020 § 26 (TRE:2630/02.07.01/2020) ja linjoille tehtiin pieniä reittimuutoksia vuoden 2022 elokuussa 26.1.2022 § 7 (TRE:114/08.01.01/2022). Lempäälän yhdyskuntalautakunta antoi kokouksessaan 04.02.2025 § 7 (120/08.00.00/2025) puoltavan lausunnon linjan 52 viikonloppuliikenteestä luopumisesta sekä linjan 50 viikonloppuun vuorotarjonnan lisäämisestä kokeiluluontoisesti talvikaudelle 2025-2026. Lempäälän linjojen 50 ja 52 viikonloppuliikenteen palvelutasosta talvikaudella 2025-2026 päätettiin Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan kokouksessa 19.2.2025 § 13 (TRE:5770/08.01.01/2024). Kesäkauden 2026 palvelutasosta tehdään lopullinen päätös joukkoliikennelautakunnan kokouksessa 3.12.2025. Muutokset astuvat voimaan maanantaina 1.6.2026 joukkoliikenteen kesäkauden alkaessa.

Nykyisellään linjalla 50 liikennöidään Lempäälän keskustasta Hakkarin ohi Marjamäkeen ja edelleen Kuljun kautta Sääksjärven keskustaan ja siitä Multisillan ja Peltolammin kautta Tampereen keskustaan. Linjalla 52 on kaksi reittivariaatiota, joista linjalla 52A ajetaan Hauralasta Lempäälän keskustan kautta Hakkariin ja edelleen Vanattaran kautta Kuljuun ja siitä Sääksjärven keskustaan. Linjalla 52B liikennöidään Laasonportista Lempäälän keskustaan ja siitä Hakkarin kautta Ruskea-ahteelle ja edelleen Kuljun kautta Sääksjärvelle. Molempien linjojen osalta yhteys Sääksjärveltä Tampereen keskustaan kulkee valtatie 3:n kautta. Linjoilla 50 ja 52 on sama reitti Lempäälän keskustan ja Hakkarin sekä Kuljun ja Sääksjärven välillä. Tämän lisäksi Lempäälässä liikennöidään linjalla 55 Lempäälän keskustan, Marjamäen sekä Tampereen keskustan välillä. Linja 55 ei kulje Kuljussa tai Sääksjärven keskustassa.

Nykytilanteessa linjalla 50 toteutetaan viikonloppuisin liikennöintiä Lempäälän ja Tampereen välillä 20 minuutin välein ja linja 55 Vesilahti-Lempäälä-Tampere liikennöidään 60 minuutin välein. Linjoja 52A tai 52B ei ole liikennöity viikonloppuisin elokuusta 2025 alkaen. Linjan 50 vuorotarjontaa lisättiin talvikaudelle 2025-2026 lauantaihin 25 % ja sunnuntaihin 14 %. Linjaa 50 liikennöidään lauantaisin klo 9–19 välillä sekä sunnuntaisin klo 12–17 välillä kolme kertaa tunnissa. Muina viikonloppuaikoina linjaa 50 liikennöidään 1–2 kertaa tunnissa. Parhaimmillaan vuoroväli on 20 minuuttia suuntaansa.

Nysse on tutkinut ja seurannut kyseisten joukkoliikennelinjojen matkustajamäärien kehitystä, niin Marjamäessä kuin linjan 52 varrella Hauralassa, Vanattarassa, Laasonportissa ja Ruskea-ahteella. Matkustajatietoja on kerätty vuodesta 2019 lähtien.

Nousijamäärien perusteella tehtyjen tarkastelujen myötä edellä mainittujen linjan 52 reitin asuinalueiden viikonloppuliikenteessä tehtyjen

joukkoliikennematkojen määrässä ei ole havaittu merkittävää kehitystä kyseisellä ajanjaksolla. Viikonloppuliikenteen nousijakeskiarvot linjan 52 reitillä ovat olleet alle 10 nousua vuorokaudessa vuosien 2023 ja 2024 aikana. Vastaavasti Marjamäen alueella Ideaparkinkadulla sekä Helsingintiellä (seututie 130) sijaitsevilla joukkoliikennepysäkeillä nousumäärät ovat kasvaneet ja yhä useammin alueen palveluiden pariin kuljetaan joukkoliikenteellä. Nousijamäärätarkastelut osoittavat, että Hauralasta, Vanattarasta, Laasonportilta tai Ruskea-ahteelta ei ole saatu toivottua määrää viikonloppukäyttäjiä alueiden joukkoliikenteeseen.

Joukkoliikennepalvelun siirtämisen linjalta 52 linjalle 50 tavoitteena on parantaa joukkoliikennepalvelua Lempäälän keskustan, Marjamäen sekä Sääksjärven välillä. Etenkin vuorovälin lisääminen Marjamäen suuntaan parantaa alueen saavutettavuutta Lempäälän kunnan muilta alueilta. Vastaavasti tihennetty viikonlopputarjonta linjalla 50 parantaa kuntakeskuksen sekä Tampereen välisen virkistys- sekä asiointiliikenteen edellytyksiä huomattavasti. Marjamäessä sijaitseva Ideaparkin kauppakeskus on seudullisena joukkoliikennematkakohteena erittäin suosittu. Ideaparkinkadun pysäkeillä nousuja tehdään vuositasolla yhteensä noin 140 800 kappaletta, mikä on koko kunnan pysäkkipareista määrältään suurin.

Talvikaudelle 2025-2026 tehtyjen muutosten perusteella linjan 50 viikonloppuliikenteen nousijamäärät ovat keskiarvoltaan kasvaneet lauantaisin 35 % sekä sunnuntaisin 14 % koko linjan osalta. Vuosien 2024 sekä 2025 elo-lokakuun välillä Lempäälän puolella tehtyt viikonloppunousut ovat kasvaneet keskiarvoltaan lauantaisin n. 300 nousun ja sunnuntaisin n. 140 nousun verran. Näistä nousuista Ideaparkin alueen pysäkeillä tehtyt nousut ovat lauantain osalta n. 10 % ja sunnuntaina n. 5 %. Samassa yhteydessä linjan 52 liikennöinnistä on talvikauden viikonloppuisin luovuttu.

Liikennepalvelun siirtäminen linjalta 52 linjalle 50 tuo Lempäälän kunnan vuosittaisiin joukkoliikenteen alijäämäkustannuksiin arviolta noin 70 000 euron säästön. Vuonna 2024 Lempäälän kunnan kustannusosuus linjan 52 alijäämästä oli yhteistyösopimuksen mukaisesti 100 % sekä linjan 50 alijäämästä 65,5 %. Linjan 50 alijäämäkustannukset jakautuvat Tampereen kaupungin kanssa. Linjan 52 nettokustannukset ovat linjamuutosten myötä vähentyneet vuosien 2024-2025 elo-syyskuun välillä 24 000 euroa edellisvuoteen nähden. Lempäälän nettokustannusosuus linjan 50 alijäämästä on samalla aikavälillä noussut 4200 euroa.

Aiemmin Tampereen kaupunkiseudulla tehdyillä vuorotarjonnan muutoksilla on havaittu saavutettavan lisää joukkoliikenteen käyttäjiä esim. Kangasalan kaupungissa tehdyllä vuorotarjonnan muutoksella vuonna 2022. Tuolloin linjalle 40 Kangasala-Tampere lisättiin sunnuntailiikenteen vuoroja, vuorovälin muuttuessa 30 minuutin välein ajettavasta 20 minuutin välein ajettavaksi. Muutosten myötä kyseisen linjan viikonloppuun matkustajamäärissä on havaittu huomattavaa kasvua vuosien 2019 – 2024 välillä (noin 48 % vuoden 2019 tilanteeseen nähden).

Viikonloppuliikenteen palvelutasomuutosten jälkeen Hauralan, Vanattaran, Laasonportin ja Ruskea-ahteen asuinalueiden mahdollisuudet joukkoliikenteen käyttöön viikonloppuisin muuttuvat. Matkaa Hauralan alueelta lähimmälle linjan 55 pysäkillä Viialantielle on noin kilometrin verran. Vanattaran alueelta matka Moisio koulun pysäkeille Kuljuntielle on noin 2 kilometriä. Ruskea-ahteelta matka Saikan asuntoalueen läheisyydessä sijaitseville Kuljuntien pysäkeille tai Kuljun suunnassa sijaitseville Tampereentien pysäkeille on alle kilometrin verran. Viikonloppuliikenteen palvelutasomuutosten myötä Kuljuntielle liikennöidään linjaa 50 20 minuutin vuorovälein sekä linjaa 55 tunnin välein.

Laasonportin osalta matkaa Lempäälän keskustassa sijaitseville linjojen 50 ja 55 pysäkeille on noin 2,4 kilometriä.

Nysse pyytääkin näiden tietojen pohjalta Lempäälän kunnalta strategista linjausta linjojen 50 ja 52 viikonloppuliikenteen palvelutasoa koskevaan kysymykseen:

1. Toteutetaanko kesäkaudella 2026 liikennöintiä viikonloppuisin linjalla 52, kuten kesäkaudella 2025 toteutettiin vai tarjotaanko kesäviikonloppuisin liikennöintiä linjalla 50 kuten talvikaudella 2025-2026 on toteutettu?

Lempäälän kunnan lausunto:

Lempäälän kunta puoltaa linjan 52 viikonloppuliikennöinnistä luopumista ja linjan 50 vuorotarjonnan parantamista Nyssen esityksen mukaisesti. Viikonloppuliikennöintiä koskevalla palvelutasomuutoksella nähdään lausuntopyynnössä esitettyjen nousijamäärätietojen mukaan olevan positiivinen vaikutus joukkoliikennepalvelun vetovoimaisuuteen sekä Marjamäen alueen saavutettavuuteen viikonloppuisin. Tiheämpi vuoroväli parantaa Marjamäen alueelle tehtävien asiointiliikenteen ja vapaa-ajan matkojen houkuttelevuutta joukkoliikenteellä kuljettavaksi. Linjan 50 palvelutason kasvaminen ja joukkoliikennepalvelun kysyntään vastaaminen nähdään sopivassa suhteessa hyväksyttävänä muutoksesta aiheutuvien kustannussäästöjen kanssa.

Nyssen jättämässä lausuntopyynnössä linjamuutokset on esitetty perustellusti sekä ansiokkaasti, vedoten matkustajamäärien kehittämiseen ja joukkoliikenteen kulkumuoto-osuuden kasvattamiseen. Nyssen joukkoliikennesuunnittelun perustana on ollut Lempäälän Marjamäen alueen tunnistaminen seudullisen joukkoliikenteen solmukohtana, jonka seurauksena Marjamäen alueen sekä Lempäälää ympäröivien kuntien välisiä suoria joukkoliikennereyhteyksiä on pyritty tietoisesti kehittämään Marjamäen alueen lisääntyviä palveluita ajatellen.

Viikonloppuliikenteessä tehtävistä joukkoliikenteen matkoista suurin osa koostuu vapaa-ajan asiointimatkoista, eikä joukkoliikenteen palvelutasomuutoksella nähdä olevan merkittävää muutosta arjen työmatkojen houkuttelevuuteen. Kuljuntien varteen rakentuvan Saikan asuntoalueen myötä viikonloppuliikenteen matkustajamääräpotentiaali kasvaa entisestään Marjamäen, Lempäälän keskustan sekä Tampereen suuntaan.

Lempäälän kunta kuitenkin toteaa muutosten heikentävän joukkoliikenteen yleistä palvelutasoa linjan 52 reiteillä Hauralan, Vanattaran, Laasonportin ja Ruskea-ahteen asuinalueilla. Vanattaran alueelle ja linjan 52A reitille rakentuvan Humalamäen asuinalueen tontit luovutetaan vuosien 2025-2026 aikana ja ovat jo lähteneet rakentumaan pohjoispuolen tontinluovutuksen jälkeen. Uusien asukkaiden myötä vuosien matkustajamäärien odotetaan kasvavan linjan 52 liikennöinnissä. Esitetty palvelutasomuutos koskee vain viikonloppuliikennöintiä ja linjan 52A kesäarjen vuorotarjontaa säilyy nykyisellään. Nykytilanteen säilytettävä arjen palvelutaso mahdollistaa työ- ja koulumatkaliikenteen jatkossakin Humalamäen asuinalueelta sekä muualta Vanattaran alueelta.

Linjamuutosten myötä Hauralan, Ruskea-ahteen ja Laasonportin alueiden osalta viikonloppuisin tehtävät matkat lähimmille joukkoliikennepysäkeille kasvavat.

Kodin ja joukkoliikennepysäkin välisen etäisyyden kasvaessa liityntämatkojen sujuvuus korostuu entisestään.

Näissä tapauksissa jalankulun ja pyöräilyn olosuhteiden tulee olla turvalliset, selkeät ja viihtyisät, jotta joukkoliikenteen kulkumuoto-osuus säilyttää houkuttelevuutensa ja joukkoliikenteen liityntämatkojen potentiaali pysyy suurena. Kuljuntien uusien bussipysäkkien oheen on lisätty mm. pyöräliikenteen liityntäpysäköintikatoksia, jotka tarjoavat polkupyörälle runkolukittavan sekä katetun säilytysmahdollisuuden. Lempäälään on vuonna 2025 hyväksytty pyöräpysäköinnin yleissuunnitelma, joka toimii osaltaan myös joukkoliikennepysäkkien liityntäpyöräpysäköintikohteiden toteutusohjelmalla.

Viikonloppuliikenteen palvelutasomuutokset linjoilla 50 ja 52 otettiin käyttöön kokeiluluontoisesti meneillään olevalle talvikaudelle 2025-2026. Muutokset ovat olleet voimassa elokuusta 2025 lähtien ja kuntaan saapuneet asukaspalautteet linjamuutoksista ovat tällä aikavälillä olleet hyvin vähäisiä. Tulevina vuosina joukkoliikenteen kustannustaso nousee seudullisella tasolla liikennöintisopimusten kustannusindeksin takia. Kustannusten nousua pyritään hillitsemään lipputuloja kasvattamalla ja liikennöintiaikoja optimoimalla. Tavoitteena on jatkaa Nysse-liikenteen vahvaa matkustajakasvua. Linjojen 50 ja 52 viikonloppuliikenteen muutuskokeilun katsotaan edellä mainituin perustein palvelevan seudullisen joukkoliikenteen kasvutavoitteita sekä tukevan kestävien työ- ja asiointiliikkumisen muotoja seudullisen palvelutasoluokituksen kautta myös pitkällä aikavälillä.

Tarjoamalla kuntalaisilleen laadukkaita ja saavutettavia joukkoliikenteen palveluita lyhyillä siirtymäetäisyyksillä, Lempäälän kunta kannustaa kuntalaisiaan siirtymään pysyvästi kestäviin liikkumismuotoihin sekä edistää samalla kuntastrategiansa mukaisesti vihreää siirtymää muuttuvissa toimintaympäristöissä.

Oheisaineisto:

Lausuntopyyntö linjojen 50 ja 52 viikonloppuliikennöinnistä kesällä 2026

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosäännön 5 luvun 3 §:n kohdan 7 mukaan lautakunta antaa kunnan puolesta toimialaansa liittyvät lausunnot.

Lisätietoja: liikenneinsinööri Valtteri Partanen, p. 044 481 1804, sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@lempaala.fi

Esittelijä

Yhdyskuntajohtaja

Päätösehdotus

Yhdyskuntalautakunta päättää antaa Nysselle kohdan ”Lempäälän kunnan lausunto” mukaisen lausunnon koskien joukkoliikennelinjojen 50 ja 52 palvelutasoa kesäkaudella 2026. Lisäksi yhdyskuntalautakunta päättää tarkistaa pykälän kokouksessa.

Päätös

Yhdyskuntalautakunta päätti antaa Nysselle kohdan ”Lempäälän kunnan lausunto” mukaisen lausunnon koskien joukkoliikennelinjojen 50 ja 52 palvelutasoa kesäkaudella 2026.

Merkittiin pöytäkirjaan, että tämä pykälä tarkistettiin kokouksessa.

Merkittiin pöytäkirjaan, että infrapäällikkö Tiina Pekkala oli asiantuntijana läsnä tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajan.

Merkittiin pöytäkirjaan, että lautakunnan 1. varapuheenjohtaja Heikki Havukainen liittyi kokoukseen etäyhteydellä (Teams) klo 16.58 tämän pykälän käsittelyn aikana.

Otteet

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikenne Nysse